

EU projekt – IzaZOVI u krizi

SOIH je u ožujku ugovorio projekt „IzaZOVI u krizi“, koji je pripremljen u okviru poziva za dodjelu bespovratnih sredstava UP.04.2.1.11 „Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice“ Europskog socijalnog fonda u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“.

Cilj projekta je unaprijediti kapacitete organizacija civilnoga društva za pružanje učinkovitog odgovora na potrebe lokalne zajednice u kriznim situacijama, a ciljana skupina su udruge osoba s invaliditetom. Ukupna vrijednost projekta iznosi 496.556,53 kuna, od čega bespovratna sredstva osigurana iz Europskog socijalnog fonda iznose 422.073,05 kune, dok iz Državnog proračuna RH iznose 74.483,48 kune. Posredničko tijelo razine 1 je Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, a Posredničko tijelo razine 2 Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva. Razdoblje provedbe projekta je od 21. ožujka 2022. do 21. kolovoza 2023. godine.

Projekt se provodi u osam županija i Gradu Zagrebu u partnerstvu s 11 organizacija civilnoga društva: Udrugom invalida rada Virovitica, Udrugom osoba s invaliditetom Daruvar, Udrugom osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka, Društvom multiple skleroze Vukovarsko-

srijemske županije, Društvom distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Grada Varaždina, Udrugom gluhih i nagluhih Nova Gradiška, Udrugom osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod, Udrugom osoba s invaliditetom distrofije, cerebralne i dječje paralize i osoba s ostalim tjelesnim invaliditetom Grada Siska, Udrugom slijepih USKA, Spinalnim ozljedama Zagreb te Savezom izviđača Hrvatske.

Inovativnost projekta ogleda se u povezivanju socijalnih partnera na lokalnim razinama što će omogućiti implementaciju koordiniranog pristupa usmjerenog rješavanju problema i pronalaženju djelotvornih i inovativnih rješenja za otpornost u kriznim situacijama. Projektom će se također osigurati različiti edukacijski programi zaposlenika s posebnim naglaskom na zagovaračke procese, postupanje prema osobama s različitim vrstama invaliditeta i izradu metodoloških okvira baza podataka. Uz to će se unaprijediti znanje i vještine zaposlenika partnerskih udruga osoba s invaliditetom za uspješno korištenje inovativnih digitalnih alata, što će pridonijeti digitalnoj transformaciji poslovnih procesa te omogućiti brze i efikasne odgovore na postojeće i buduće krizne situacije.

Plan oporavka od pandemije bolesti COVID-19: Rasprava u Parlamentu o poukama za sljedeće krize

U Europskom parlamentu 16. ožujka održana je konferencija na kojoj se raspravljalo o napretku u provedbi planova oporavka od krize uzrokovane pandemijom COVID-19 te o mogućim poukama koje bi se mogle primijeniti na Ukrajinu i druge krizne situacije. Na konferenciji su posebno istaknuti i problemi rastućih cijena te velikog priljeva izbjeglica uzrokovanog ruskim napadom na Ukrajinu.

Međuovisnost navedenih tema odražava se kroz činjenicu kako Mehanizam za oporavak i otpornost te nacionalni planovi oporavka koje on podržava pružaju dobar okvir za suočavanje s izazovima kao što su smanjenje energetske ovisnosti te provođenje strukturnih reformi. Primjerice, snažan zeleni fokus nacionalnih planova na energetska učinkovitost, obnovljive izvore energije, vodik i jačanje energetske mreže trebao bi omogućiti diversifikaciju od ruskih fosilnih goriva.

U nadzoru planova oporavka važnu ulogu ima Europski parlament, a sam Mehanizam državama članicama stavlja na raspolaganje do 335 milijardi eura bespovratnih sredstava i do 385,8 milijardi eura zajmova. Mehanizam je ključni alat plana oporavka Europske unije te se financira zaduživanjem Europske komisije na međunarodnim tržištima. Većina zemalja u ovom trenutku ne predviđa korištenje zajmova, a na konferenciji se moglo čuti razmišljanje kako bi se neiskorišteni iznosi zajmova mogli preraspodijeliti za nove hitne prioritete nastale uslijed ruske agresije na Ukrajinu.

Između ostalog, sudionici su razgovarali o izazovima koordinacije ekonomskih i socijalnih politika u Europskoj uniji u okviru europskog semestra. S konferencije su poslani poruke i kako su solidarnost i zajednički rad pomogli Europskoj uniji u rješavanju zdravstvene krize te bi se na isti način trebalo nositi i s aktualnim ratnim stanjem.

(izvor: www.europarl.europa.eu)

Manifest za uključivu i sveobuhvatnu politiku EU-a o rodno uvjetovanom nasilju za sve

Europski forum osoba s invaliditetom (EDF) uputio je poziv Europskoj uniji (EU) da usvoji istinski uključiv pristup rodno uvjetovanom nasilju, kojim će se postići stvarna promjena u životima svih ljudi, bez diskriminacije. S ciljem smislenog rješavanja problema rodno uvjetovanog nasilja u EU, neophodno je promicanje uključivosti, sigurnosti, zaštite, dobrobiti te učinkovitih pravnih lijekova za one koji su najugroženiji.

Uoči Međunarodnog dana žena, 8. ožujka, i očekivane objave nacrtu zakona koji će tematizirati nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, organizacije okupljene oko ove inicijative usvojile su Manifest za istinski uključivo pravo i politiku EU-a. Pritom su pozdravile dosadašnje napore Europske komisije u poduzimanju akcija te angažman Europskog parlamenta.

Osobe koje se suočavaju s marginalizacijom i višestrukom diskriminacijom, primjerice žene s invaliditetom, osobe nižeg socio-ekonomskog statusa, beskućnici, kao i osobe različite seksualne orijentacije, među najugroženijima su od rodno uvjetovanog nasilja, a najmanje su zaštićene postojećim mehanizmima usmjerenim prevenciji i borbi protiv nasilja.

Manifestom se pozivaju donositelji odluka u EU na težnju prema ambicioznom i sveobuhvatnom paketu pravnih, političkih i financijskih mjera

za sprječavanje rodno uvjetovanog nasilja i za osiguravanje prava žrtava koje se:

- usredotočuju na perspektive, brige i preporuke onih koji se suočavaju s višestrukim i međusobno povezanim oblicima diskriminacije
- zauzimaju za pristup koji se temelji na pravima, prepoznajući pritom potrebu za zaštitom temeljnih prava za sve, suočavanjem sa svim oblicima nasilja, posebno kada su povezani sa spolom, rodnim identitetom i izražavanjem, seksualnom orijentacijom, rasnom i etničkom pripadnošću, dobi, invaliditetom i vjerom
- fokusiraju na strukturne i povijesne štete i multiplikatore rodno uvjetovanog nasilja, kao i temeljna pitanja poput siromaštva i ugnjetavanja

Više informacija o Manifestu i popis organizacija potpisnica može se pronaći na poveznici: <https://www.edf-feph.org/stop-all-forms-of-gender-based-violence-a-manifesto-for-an-inclusive-and-comprehensive-eu-gender-based-violence-policy-for-all/>.

Koordinirana podrška raseljenim osobama s invaliditetom iz Ukrajine

Jedna od posljedica rata u Ukrajini velik je broj osoba koje su bile primorane napustiti svoje domove te se uputiti prema europskim zemljama koje im u ovom trenutku mogu osigurati sigurnost. Milijuni ljudi u različitim su se aranžmanima tako uputili iz domovine u pravcu odredišta u kojem će moći koliko-toliko normalno nastaviti sa svojim životom, unatoč neizostavnom strahu i brizi za članove njihovih obitelji i druge sunarodnjake koji su ostali u Ukrajini.

Među njima je i mnogo osoba s invaliditetom, kojima je kao pripadnicima specifične društvene skupine ovo razdoblje posebno izazovno. Europski forum osoba s invaliditetom (EDF) objavio je „Rezoluciju o zaštiti i sigurnosti osoba s invaliditetom u ratu u Ukrajini“. U dokumentu je navedeno kako je u Ukrajini ukupno registrirano oko 2,7 milijuna osoba s invaliditetom, a među onima koji su napustili Ukrajinu je i značajan broj djece s poteškoćama u razvoju. Neke od poteškoća s kojima se u novom okruženju zemlje domaćina susreću su:

- nedostatak pristupačnih usluga, uključujući transport, skloništa i stambene jedinice
- nedostatan pristup zdravstvenoj skrbi, lijekovima i osnovnim asistivnim tehnologijama (primjerice invalidskim kolicima), kao i znakovnoj interpretaciji
- nedostatak informacija o osnovnim ljudskim te pravima osoba s invaliditetom i kako ih ostvariti
- nedostatan pristup inkluzivnom obrazovanju

EDF poziva Europsku uniju i zemlje članice na snažan angažman u pogledu pomoći raseljenim osobama s invaliditetom iz Ukrajine, prvenstveno kroz sudjelovanje u međunarodnim inicijativama usmjerenim na postizanje mira, osiguravanje humanitarne pomoći za osobe s invaliditetom i njihove obitelji u Ukrajini te identificiranje osoba kojima je potrebna medicinska skrb i osiguravanje iste, ne samo za hitna stanja, već i kronične bolesti

kao što su dijabetes, epilepsija ili kardiovaskularne bolesti.

Uslijed ratnih okolnosti, raseljenim ukrajinskim državljanima je na temelju odluke Vijeća Europske unije i odluke Vlade Republike Hrvatske priznata privremena zaštita. Riječ je o vrsti zaštite koja im omogućava ostvarivanje niza prava za uključivanje u svakodnevni život u Hrvatskoj. Ova prava, između ostaloga, uključuju: boravak, iskaznicu za strance pod privremenom zaštitom, osnovna sredstva za život i smještaj, rad, zdravstvenu zaštitu, osnovno i srednje obrazovanje. Dok traje privremena zaštita za raseljene ukrajinske državljane u Hrvatskoj moguć je rad bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada. Savjetnici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje pružaju podršku prilikom prijave u evidenciju nezaposlenih, u potrazi za željenim zaposlenjem i poslodavcem, prilikom pregledavanja oglasa o slobodnim radnim mjestima te za uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja. U sustavu socijalne skrbi raseljeni državljani iz Ukrajine imaju pravo na savjetovanje i psihosocijalno savjetovanje, smještaj te jednokratnu naknadu. Također imaju pravo na zdravstvenu zaštitu koja uključuje hitnu medicinsku pomoć, a za ranjive skupine i odgovarajuću medicinsku i drugu pomoć na trošak Republike Hrvatske. (Izvor: Mrosp.gov.hr, 2022)

Sustav podrške raseljenim osobama s invaliditetom iz Ukrajine SOIH je organizirao putem formiranja Tima za krizna stanja, čiji su koordinatori predstavnici udruga osoba s invaliditetom iz različitih dijelova Hrvatske. Njihova je uloga informirati osobe s invaliditetom koje dolaze iz Ukrajine i obrate im se za pomoć o njihovim pravima te ih po potrebi uputiti na nadležni centar za socijalnu skrb. U komunikacijskom smislu, pored službene adrese elektroničke pošte, SOIH također koristi telefonsku liniju namijenjenu posebno za pružanje informacija raseljenim osobama s invaliditetom iz Ukrajine na broj telefona 099 369 01 75.

